

Område: Regional Udvikling
Afdeling: Miljø og Råstoffer
Journal nr.: 16/535
Dato: 3. januar 2019

Udarbejdet af: Lone Dissing
E-mail: lone.dissing@rsyd.dk
Telefon: 7663 1937

Møde mellem Miljøstyrelsen og Region Syddanmark

Tidspunkt: 10. oktober 2018, kl. 9.30

Sted: Regionshuset, Vejle

Deltagere: Susan Lykke Vinkel (SLV), Anne-Louise Rønlev (ALR), Miljøstyrelsen (MST)
Alice Ulstrup (AU), Jørn K. Pedersen (JKP) og Lone Dissing (LD), Region Syddanmark (RSD)

Referent:

Dagsorden:

1. Kort præsentation af deltagere
2. Referat
3. Overblik over forureningerne fra det tidligere Grindstedværket med fokus på grundvandforureningerne
4. Stofsammensætning ved virksomheden produktion (historisk og nuværende)
5. Nedlukning af virksomheden renseanlæg (Kolstrupvej 55, Grindsted) med fokus på nedlukningsundersøgelse
6. Afklaring af påbudsmulighed efter Jordforureningsloven
7. Kortlægning af rensegrunden efter Jordforureningsloven
8. Opsamling på aftaler mv.
9. Eventuelt

Referat

Dagsordenen blev godkendt.

Ad1

Deltagerne præsenterede sig kort for hinanden.

Ad 2

Det aftales, at LD udarbejder referat af mødet, og at referatet efter godkendelse af mødedeltagerne lægges på hjemmesiden: grindstedforurening.dk.

Ad 3

JKP præsenterede de forurenede lokaliteter i Grindsted med relation til det tidligere Grindstedværkets produktion:

- Fabriksgunden, hvor virksomheden siden 1924 har haft produktion af medicinalprodukter og tilsætningsstoffer til fødevarerindustrien. Forureningen på gunden stammer fra spild i forbindelse med produktionen.
- Banegravsdepotet, hvor virksomheden fra 1934 – 1962 deponerede fast affald fra produktionen, herunder aktivt kul med højt indhold af kemikalier, gipsaffald med indhold af kviksølv (i alt 2- 6 tons kviksølv) samt bundfældningsaffald og bygningsaffald.
- Afløbsgrøften, som fra 1924 til 1975 ledte virksomhedens spildevand til Grindsted Å. Indtil 1951 foregik der ingen rensning af spildevandet før udledning. Herefter blev de første tiltag til rensning foretaget. Virksomheden anvender fortsat afløbsgrøften til udledning af overfladevand, kølevand og kondensat.
- Den gamle Losseplads, som fra 1962 til 1977 modtog affald fra virksomheden.

Desuden præsenterede JKP de modellerede forureningsfaner i grundvandet og de separate modelberegninger mellem banegravsdepotet og renseanlægget på Kolstrupvej 55, Grindsted. Præsentationen er vedlagt referatet.

Ad 4

SLV orienterede om væsentlige ændringer i virksomhedens produktion siden slutningen af 1970'erne. De væsentligste ændringer i produktionen (og dermed stofsammensætning i blandt andet spildevand) i forhold til nærværende sag samt tidspunkt for disse ændringer er listet nedenfor:

- 1980: Produktion af B2-vitamin ophører i Grindsted, hvilket blandt andet medfører, at anvendelsen af kviksølv på virksomheden ophører (inkl. afviklingsperiode på renseanlægget).
- 1999: Produktion af sulfapreparater ophører (inkl. afviklingsperiode på renseanlægget).
- 2001: Nedlukning af barbiturat-produktionerne: butalbital og pentobarbital/pentobarbitalnatrium.
- 2006: Spildevand fra produktion af meprobamat behandles som kemikalieaffald og tilledes ikke længere renseanlægget.
- 2017: Produktion af alle farmaceutiske stoffer ophører. Herefter produceres udelukkende tilsætningsstoffer til levnedsmidler.

Ad 5

SLV oplyste, at der vil blive udført lukningstilsyn på renseanlægget, når MST har modtaget meddelelse fra DuPont om, at driften af anlægget er ophørt. Det aftales, at MST orienterer RSD om nedlukningstilsynet.

Efterfølgende vil MST foretage vurdering af grundlag for udstedelse af påbud til virksomheden om udførelse af forureningsundersøgelse i forbindelse med ophør af renseanlægget. Det aftales, at RSD bidrager med sparring i forbindelse med vurdering af virksomhedens oplæg til omfang af nedlukningsundersøgelse.

SLV oplyste endvidere, at der ikke er udført basistilstandsrapport for renseanlægget.

Ad 6

SLV præsenterede en tidslinie for det tidligere Grindstedværkets muligheder for håndtering, deponering, udledning og rensning af virksomhedens spildevand. De væsentligste årstal og begivenheder i forhold til nærværende sag er listet nedenfor:

- 1924 - 1974 Virksomheden afledte spildevand via afløbsgrøften til Grindsted Å (Miljøstyrelsen og Region Syddanmark er ikke bekendt med evt. udledningstilladelse).
- 1956 – 1973: Virksomheden har tilladelse til deponering af spildevand i Kærgaard Klitplantage (tilladelse udstedt af staten).
- 1972: Afslag fra Grindsted Kommune (daværende miljømyndighed) til virksomhedens ansøgning om tilladning af spildevand til kommunalt spildevandsrenseanlæg.
- 1972-1974: Opdeling af kloaksystemet i rødt kloaksystem (processpildevand til rensning) og blåt kloaksystem (vand der kunne udledes direkte til Grindsted Å) (kilde: DuPont).
Etablering af renseanlægget på Kolstrupvej 55 påbegyndes (kilde: DuPont).
- 1973 – 1983: Virksomheden har tilladelse til dumpning af en del af virksomhedens spildevand i Atlanterhavet (tilladelse udstedt af staten).
- 1974: Miljøbeskyttelsesloven træder i kraft, - regulering vha. miljøgodkendelser af de enkelte produktioner, herunder miljøanlæg.
- Juli 1974: Processpildevandet (fra rødt kloaksystem) renses på renseanlægget, Kolstrupvej 55 (kilde: DuPont).
- 1974-1976: Forbedringer af slammets afvandingsegenskaber (kilde: DuPont).
- 1981: Grindsted kommune (daværende miljømyndighed) meddeler afgørelse om forsøgsordning med spildevandsrensning.
- 1984: Der konstateres lækage fra udligningsbassin. Udsivningen monitoreres efterfølgende frem til 1986 (kilde: Korrespondance mellem Grindsted Products og Grindsted Kommune).
- 1985: Etablering af anlæg til forbedret spildevandsrensning, bl.a. oxi-tronanlæg og denitrifikation (kilde: DuPont og Ribe Amt).
- 1987-1990: Etablering af nyt anlæg til forbedring af slamafvanding og slamfjernelse (kilde: DuPont).
- 1989: Ribe Amt (daværende miljømyndighed) meddeler midlertidig udledningstilladelse med handlingsplan for omstillinger frem til 1993.

- 1992: Bionitro - optimering af kvælstoffjernelse (kilde: DuPont).
- 1998: Fosforfældning (kilde: DuPont).
- 1999: Ribe Amts samlede miljøgodkendelse for hele virksomheden (rammegodkendelse), herunder ombygget spildevandsrensning med tilhørende kloakker.
- 1999: Spildevandsudledningen er reduceret med 50 % siden 1984. (kilde: Ribe Amts rammegodkendelse (kap. 5.1.3) af maj 1999 (den første samlede miljøgodkendelse for hele virksomheden))
- 2003: Etablering af nyt anlæg til slamafvanding (kilde: DuPont).
- 2006: Ribe Amt udsteder revideret udledningstilladelse.
- 2006: Spildevand fra produktion af meproamat køres til Kommune Kemi i Nyborg. (kilde: DuPont)
- 2009: Miljøcenter Odenses (aktuel miljømyndighed) revurdering af rammegodkendelsen.
- 2013: Etablering af nyt anlæg til slamafvanding (kilde: Miljøstyrelsen)
- 2018: Renseanlægget på Kolstrupvej 55 har fra august 2018 været under afvikling og pt. ledes 80 % af det urensede spildevand til rensning i forsyningselskabet Billund Vands renseanlæg. Billund Kommune har meddelt tilslutningstilladelse hertil jf. MBL § 28 (kilde: Du Pont, Billund Kommune og Miljøstyrelsen).

Grundlaget for eventuel udstedelse af påbud efter jordforureningsloven blev på denne baggrund drøftet. Det aftaltes, at endelig afklaring af mulighed for udstedelse af påbud efter Jordforureningsloven foretages i forbindelse med udstedelse af påbud om forureningsundersøgelse i forbindelse med ophør af renseanlægget.

Ad 7

AU orienterede om, at regionen på baggrund fundene af Grindstedstoffer opstrøms bane-gravsdepotet, modelberegninger af kilde til disse fund og oplysninger om tidligere utætheder i anlægget vurderer, at renseanlægget kan have forårsaget jordforurening. Regionen vurderer således, at der er faktisk viden om mulig forurening, og vil indenfor kort tid sende varsling om V1-kortlægning af renseanlægget til DuPont.

Ad 8

Det aftaltes, at

- MST orienterer regionen om forureningsundersøgelse i forbindelse med ophør af renseanlægget, nedlukningstilsyn.
- Endelig afklaring vedr. påbud efter Jordforureningsloven foretages i forbindelse med udstedelse af påbud om nedlukningsundersøgelse.
- RSD bidrager med sparring i forbindelse med vurdering af virksomhedens oplæg til omfang af nedlukningsundersøgelse.

Ad 9

Intet.